

ДІЛО

Виходить щодня рано

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. шваб. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“, Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописи не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5-00 зол.
Чвертьрічне 15-00 „
Піврічне 30-00 „
Річно 60-00 „

ЗА ГРАНИЦЮ: В Америці 1 долар,
Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 7-50 зол., Німеччині 7-50 зол.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехословач-
чині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Бол-
гарії 7-50 зол., Австрії 7-50 зол.,
Збірна адреса 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-26.
У СПРАВИ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Льосування „Діла“.

Льосування першої групи премій для передплатників „Діла“ відбудеться, як заповіджено, дня 25. ц. м. в год. 6-тій

якром у доміви Видавничої Спільки „Діло“.

Акт льосування буде прилюдний і запрошуємо на нього Всіх Вельмишановних Заінтересованих.

Щоби уможливити право участі у льосуванні теж цим Вп. Передплатникам і Читачам, які через непоборні особисті перешкоди, всупереч найліпшій волі, дотепер передплати за час до кінця червня згори вислати не встигли і тимса-
м не набули прав до льосування, **продовжуємо остаточно речинець замкнення лісти зголошень**

до дня 20. ц. м.

Таким робом всі охочі **мають змогу** ще в останній хвилині ввійти в члени управнених до першого і другого

льосування „Діла“.

Український Допомоговий Комітет у Лондоні,

На сходинах представників англійських гуманітарних організацій та інших осіб 29. березня 1933 року обговорено справу заснування в Лондоні допомогового комітету для голодуючих на Україні. На сходинах були при-
сутні: Ю. Сербинюк, члени управи Допомогового Комітету, який працює в Румунії.

Набавком після цих інформаційних сходин ініціативний комітет, до якого увійшли представники гуманітарних організацій, що вели або ще дадуть допомогову акцію на території Радянського Союзу.

З ініціативного комітету створено постійний допомоговий комітет, який розпочав свою діяльність над збиранням грошей для пересилки голодуючим на Україні й інших землях Радянського Союзу. Комітет має виключно фінансову мету. Він сподіється, що співпрацює з іншими подібними комітетами,

адається йому зібрати настільки фондів, щоби при закупні засобів поживи дістати відповідні полегшення.

Комітет розіслав в Англії перший свій за-
клик до складання жертв на голодуючих. Цей заклик підписали такі знані в Англії особи, як лорд Дікінсон, посол Ф. Дун-Джовис, посолка Елеанор Ратсбон, суддя Сесіль Чеймен, полковник Сесіль Л'Естрейндж Малон, проф. Р. В. Сігон-Вотсон.

Почесним скарбником комітету вибрано ланно Крісті (Mrs. Christie, 117, Haverstock Hill, London, N. W. 3.), яка підчас голоду в 1921 р. вела ритункову акцію на Кавказі. Почесним секретарем комітету є полк. С. Л'Естрейндж Малон. Адреса: Lt. Col. Cecil L'Estrange Malone, 6, Phene Street, Chelsea, S. W. 3.

Адреса банку, який приймає жертви: Westminster Bank LTD., Lombard Street, London, E. C. 3.

(Фкбюро, Лондон.)

Український Клуб у справі повновласти для президента.

Заява посла д-ра Володимира Загайкевича від Українського Клубу на пленарному засіданні сойму в часі дискусії над законопроектом про уповажнення для Президента видавати розпо-
рядки зі силою законів, дня 8. III. 1934.

Від Українського Соймового Клубу зложив заступник голови Клубу пос. д-р Загайкевич таку заяву:

„Становище Українського Клубу до де-
кретового законодавства Президента Річипосполитої ми вже нераз зясовували при дебати над законопроектами про уповажнення для Президента Річипосполитої видавати розпо-
рядки зі силою законів, а зокрема зясовували наше в цій справі становище дня 15. березня минулого року. Наше відношення до цієї справи є принципово інше ніж інших опозиційних партій. Ми іде про владу в Польщі, про таке або інше формування правних норм у всяких суспільних питаннях, про такі чи інші методи правління. Нам залежить на свободному існуванні і політичних правах українського наро-
ду, на його житті та розвитку, словом на під-
несенні його на належний йому рівень. Не мо-
жемо, на жаль, твердити, щоби політика пар-
ламентів у Польщі, тенденція і дух парламен-
тарного законодавства були інші, для нас при-
кільніші, ніж законодавство декретальне та
всі акти виконавчої влади і ціла політика уря-
ду. Все польське законодавство, як те, що во-
но виконується згідно з арт. 3. конституції, так і декретальне згідно з арт. 44. конституції, як
також і ціла діяльність усіх урядів у Польщі є
надикані тенденцією екстермінації україн-
ського народу в Польщі, усунення всяких мо-
жливостей для його розвитку та навіть жит-
тя, тенденцією розбиття українського націо-
нального колективу і розпорошення його на
окремі регіональні, штучно творені гуртки в
площині прав, що мають прислугувати всім
одиницям, як горожанам держави.

Одначе і ця часто проголошувана і під-
креслювана бунім-то рівність прав пристосу-
вання до нас не має, бо ціле організоване у-
країнське життя і члени української нації є
майже без прав. Не буду в цій хвилині вести
вас по всіх ділянках легіслативних і адміні-
страційних актів та щоденних практик органів
державної влади і повторювати того, що ми
так багато разів казали вже (у цьому соймі. Та
проте мушу ствердити, що парламентарну три-
буну вважаємо за необхідну арену і доконеч-
ний атрибут демократії та парламентаризму,
і що її добровільно на річ виконавчої влади
зрікатися не можемо. Не можемо, складаючи
законодатні управління у руки уряду наділю-
вати його довірям, якого до нього не маємо.
Від часу ухвалення останнього закону про де-
кретальні повновласти і нашої у цій справі за-
яви не змінилося нічого на краще. Навпаки,
багато і під численними оглядами змінилося
для українського народу в Польщі на гірше.

Рекламована у мотивах минулорічного за-
конопроекту конечність якнайшвидшого ді-

Бельгія не визнає Радянського Союзу.

Брюссель, 10. березня.

Соціал-модерністський наступ, у проводі
якого стоїть голова бельгійських соціалістів і
його ініціатору п. Вандервельде, потерпів
внушадату. Минулого року в палаті послів
лікарня соціалістів називали офіційні торго-
вельні зв'язки й визнавати СРОР не мало успіху.
Цього тижня сенатор Ватерс виступив у сенаті
і також домагався. Між іншим промовець на-
магав направити і голод, якого не асиль був
не заперечити, кажучи, що „згідно з анкетною
Міжар. Червоного Хреста (?) населення, що го-

лодувало, було саме те, що постало проти рад-
влади і було таким чином усмирнене!“ П. Пі-
манс, міністр закордонних справ, відповів ін-
терпелантові, що бельгійський уряд не має намі-
ру визнавати Совітів. Міністр казав між іншим,
що великі держави заклали зі Совітами суто
політичні договори, проте нпр. Франція й Ан-
глія виплати борги такі не добилися. З другого
боку совітські делегації під захистом дипломатичної
невпорушності робитимуть у краях кому-
ністичну пропаганду.

Нові римські розмови.

РИМ, 13. 3. ПАТ. Угорський прем'єр Гембеш
приїжд тут учора вчором, повитаний на двірці
Дукаліні і його найближчими співробітниками.

РИМ, 13. 3. ПАТ. Італійська преса перепов-
нена статтями з приводу приїзду
Гембеша і прем. Гембеша. „Джорнале
Італія“ підкреслює, що римські розмови бу-
дуть спиратися на трих основах: 1) повне право
до незалежності Австрії й Угорщини; 2) конеч-

ність подбати про елементи, які можуть співді-
лати при обороні незалежності Австрії й Угор-
щини; 3) ті елементи має дати Італія з огляду на
безчинність інших чинників. Висліди римських
розмов будуть випливати з італійського наду-
найшого плану та з духа пакту чотирьох. „Ль-
вобро Фашиста“ оголошує розмову з канцлером
Дольфусом, який м. ін. заявив, що римські роз-
мови не будуть спрямовані проти якоїсь держа-
ви, ані групи держав.

Злагіднення репресій в Німеччині.

БЕРЛІН, 13. 3. ПАТ. Мін. Герінг приказав
привести йому до 20. ц. м. список осіб, що
знаходяться в судових арештах без судового при-
суду. Одночасно звелів звільнити негайно т. зв. ма-
ніпуляційні табори, що знаходяться при
судових арештах. На будуче давати когось до
судових арештів можна тільки на власення
законних державних урядів, а про полове ареш-
тання слід повідомити телефонічно мін. Ге-

рінга. Вкідці розпорядок забороняє партійним
органам переводити арештування.

БЕРЛІН, 13. 3. ПАТ. Після розв'язання кон-
центраційного табору в Бранденбурзі наказав
мін. Герінг перевести до кінця ц. м. розв'язання
концентраційного табору в Оранісбургі. Цей роз-
порядок стоїть у зв'язку з внутрішнім успокоє-
нням краю.

Більшовицька господарка.

Більшовицька влада в Москві випустила нову
серію „Діло“, в яку вмішаних коло 40 у-
мислів. Вона містить конфізіції воєни при-

зволон собі коло 20.000 харчевих карток, які
опісля відпродавали приватно по високих цінах.
Арештовано біля 50 осіб.

Перед японсько-совітським конфліктом.

(Кореспонденція з Лондону)

Не зважаючи на заперечення зі совітської і японської сторони, що обі держави бажають миру, положення є непевне. Щоби довідатися правди, годі звертатися до офіційних джерел. Її треба дошукуватися в різних признаках, які не входять у репертуар офіційних інтерв'ю для преси.

Японія відмовилася, правда, дуже чепко, від заключення пакту про ненапад зі Світами. Тут Совіти не мали щастя, як в Європі, де Літвінов зібрав дуже гарну колекцію таких пактів, зі всіма з ким попало. Японія проволікає також і купівлю (навіть по мінімальній ціні!) російської частини у східно-китайській залізниці. Японія прямує до зближення з Китаєм. Все це ознаки, що на Сході наарівають важкі події.

Здається, що коли хто заглянув би до архівів англійського Форіа Офісу, то можливо, що найшов би там і цим разом звіт свого посла в Токио, подібний до того з року 1900... Сер Ернест писав тоді до Лондону (під датою 22. березня 1900)... „Війну між Росією і Японією уважають за неминучу. Але Японія буде готова до неї щойно коло 1903 року...“ Не дуже помилився. Війна почалася у 1904 році.

У телеграмах, які публікує японська преса з Нью Йорку, пишеться, що „вищі старшини американської армії та морянки є того переконання, що війна між Японією і Світами є тільки питанням часу!“

Совіти відчують небезпеку. Будуть гострою подвійний сибірський шлях, скріплюють манджурську границю, стараються приєднати невдоволене населення даруванням податків. Але, не зважаючи на те все, не зважаючи на погрози і хвалби Ворошилова, у Лондоні й Вашингтоні переважає те переконання, що Совіти

в ніякому випадку не витримали б. Кажуть навіть, що коли прийде для Японії важлива хвилинка, то вона без труда займе частину Сибіру, може аж по Байкальське Озеро. Українців цікавить справа Далекосходу скорше чи пізніше до вирішення долі Зеленої України. Вони обаналізують, чи нема найменшого сумніву, дуже на тім жаганням українського народу.

Українці в Європі можуть сподіватися на всеякі такі головні завдання перемогти в руках українців Азії, або краще сказати, українців у Манджурії. Вони обаналізують, чи нема найменшого сумніву, дуже на тім жаганням українського народу.

Вісти, які надходять з Харбіна дають нам, що українська громада слушно оцінює вагу лі та веде постійну організаційну працю. Створено центральні громадські установи, скріплюють свої руки поважне громадське майно, яке китайської влади захопили були більшовики, убитися заходи над створенням репрезентативного тіла, яке заступало б інтереси українців в Азії. Організація сил ведеться безпартійно, бо не треба забувати, що обставини на Далекому Сході такі, що партійний поділ суспільства, який панує в Європі, немає найменшого змісту. Із вага сконцентрована в першу чергу на домігненню назву, яку вживають манджурці, і всім слушно вони надіються, що українці в цих частинах світа, в Європі й обох Америках, піддержать далеко-східних українців у їхніх ганнях.

Манджурські та японські мірошайні зорі, які зацікавлені розвитком справ на Далекому Сході, повинні рахуватися з бажанням українців. Українці ж зі своєї сторони повинні інформувати світ, що українська частина Далекосходу, яка тепер під Совітами, бажає своєї незалежності і буде до неї прагнути, доки не одне цілі.

Ще раз треба підкреслити, що на манджурських українцях лежить дуже важке завдання і ми сподіємося, що вони з нього щасливо випливають. При тому можуть сено рахувати на щирі підтримку з боку всіх українців, які не жили б.

Д-р В. Ю. Кисілевський.

Італійські політичні настрої.

(Голоси італійської преси).

З італійської преси вичитуємо, що полегша перепалка між Берліном і Римом триває далі. Італія бачучи, що гітлерівська влада надто сміло змагає до того, щоби Німеччині не лише повернути потугу, а й поширити її (аншлюс), почала зближатися до Франції та до Малої Антанти. Даремне, що ще донедавна діялося в італійській пресі тієї Малої Антанти. Щоби ослабити сильний розрив Німеччини для Італії кожний зустрічний буде приятелем, як лиш його пляни відповідають її плянам. Політична гра фашистського уряду цікава: вона має у собі всі прикмети сильного гравця.

В париській пресі можна вчитати ще й те, що Італія і Чехословаччина як безпосередні сусіди Австрії, у випадку необхідності можуть спільно діяти. Себто: колиб в Австрії нац.-соціалісти захотіли перевороту, тоді війська сусідніх двох згаданих держав увійшли б на австрійські землі. „Еко де Парі“ заявляє, що в історії відносин між Італією і Францією з одного боку й між Італією і Малою Антантою з другого боку, швидко зближається вирішальна хвилинка.

В „Ль Дзйорнале д Італія“ з дня 7. березня ц. р. в передовиці вичитуємо, про розрив

фашистського руху в Англії. Цікаве тут те, що в такій країні, як Англія, де не так легко біжати за ідеологіями і за всякими гіпотезами, де холодний, здоровий розум каже йти за конкретним, актуальним, — усетаки розростається фашизм.

Нещодавно появилися там маніфест підписаний 145 визначними політичними діячами, високими духовниками та іншими. В цьому маніфесті підкреслюється готовість стати по стороні фашизму. Між підписами зустрічається такі імена, як бувший лейбуріст Джон Бекет, Льюрд Сесілі, Льюрд Говард оф Пенріс, архієпископи з Йорку і з Ленсбері, Сір Герберт Семюель, Сір Волтер Лейтон та інші.

М. 3.

Еспанія перед новою бурею.

З Мадриду повідомляють, що ситуація в Еспанії далі напружена. Вправді до заповідного загального страйку не прийшло, однак застрайкували робітники в деяких друкарнях. Заведено цензуру, внутрішню та на вісти, вислані за границю. Прем. Леру заявив журналістам, що уряд приготований на всякі евентуальності та

за всяку ціну борюватиме конституції. На основі вістей, які отримують дорогою прийшли до Баррижа, Еспанія стоїть перед домашньою війною. Оптимістичні заяви уряду є суперечні з фактами. В найближчому часі слід надіятися ширших боїв.

На основі інших вісток пароплаз „Джувантажів“ на повному морі на одні з еспанських кораблів великий транспорт зброї, що йде до Гамбурга. Зброя призначена для фашистів у Кадиксі і Севільї. Портова поліція в Кадиксі рішила не допустити цього транспорту на беріг.

ФІРАНКИ, КОВДРИ, ПОСТІЛЬ

від найвибагливіших до найдешевших
ВІРІБНЯ

ВАНК, Марійська Площа ч. 6.

Довкола таємної афери.

ПАРИЖ, 13. 3. ПАТ. Знєтерезніанська людної опінії з причини невикриття злочини судді Пренса досягнуло кульмінацію вчорашня „Лібєрте“ принесла анонімну рецензію, в якій автор стверджує, що провідні похибки при розслідуванні амакрасного підляке найшли під Діжон на залізничному шляху, яке признали як тіло Пренса. Часово признали, що нові оглядини тіла розвинули загальні ре тіло судді експертів і переконують, що

МАТЕРІАЛИ

на мужеські убрання. Найновіші зразки, величезний вибір
по фабричних цінах тільки у фірмі
„ДІМ МОДИ“
71/53 3—5 ЛЬВІВ, пл. МАРІЙСЬКА ч. 4.

Югославія проти реставрації Габсбургів.

БІЛГОРОД, 13. 3. В югославянському парламенті мін. Свтіч виголосив експозе про заграничну політику Югославії, причому підкреслив значіння балканського пакту, який не звертається проти ніякої іншої держави. Міністр виступив

пів гостро проти планів реставрації Габсбургів, мовляв, в інтересі європейського миру. Щодо Австрії, він ствердив, що Югославія стоятиме завжди на становищі обов'язуючих міжнародних трактатів

Фінансова криза у Ватикані.

Господарська криза, що охопила весь світ, не оминула теж Ватикану. Бюджет ватиканської держави на 1933 р. замкнено дефіцитом у сумі 100 мільонів лірів. У зв'язку з тим папа видає розпорядки, що шляхом ощадності мають сану-

вати фінансову ситуацію. Всі видатки будуть обмежені. Здержано вже розпочаті будівельні роботи. Крім того римські кардинали будуть платити комірне за мешкання, яких досі вживали безплатно.

Міські вибори в Лондоні.

Дня 9. березня ц. р. відбулися міські вибори в Лондоні. У виборах перемогли „лейбурісти“, що добули 69 місць на всіх 124, отже мають 14 мість більшості. Ліберали щезли зовсім з олів. Комуністи, що виставили кандидатів своїх

кандидатів, провалилися всіма. У цілому Лондоні здобули вони всього на-всього 4.000 голосів. Між вибраними членами Ради є також пані Мальон, дружина знаного нам полк. Мальона, що побігла перед війною в Галичину

ОСНОВУЙМО ФАРМИ ГОДІВЛІ КУРЕЙ!

(Перша нагороджена стаття економічного конкурсу „Діла“.)

Дікаю, що ми як різничий нарід, мусимо в першій мірі розбудувати й удосконалити свою головну й побічну галузь різничої господарства. Я від кількох літ спеціалізуюся в одній з цих галузей, а саме в годівлі дробу. Тому мій проект торкається тої ділянки. Не є новий, бо вже рік тому на анкеті О. С. К. у Львівській анкеті у Станіславщині кооперативі „Годівля Дробу“. Крім того багато з тих думок дісталося вже до преси, нпр. статті „Учительський Слові“ на тему „Варстати праця безробітних учителів“.

Статистика вказує, що наша селянська продукція річно 70 різноманітних і тому різноманітних яєць, коли нпр. данська селянська курка продукує річно 150 одиоційних яєць. Хоча різниця при одній курці здається не велика, та коли взяти під увагу весь край, то та різниця стає дуже велика. При нинішній стані господарки продукції яєць за около 70.000.000 зол., а коли наші селяни несли би так, як селянські курки в Данії, то ми досягнули би з продукції яєць понад 1.000.000 зол. річно. Іншими словами: около 1.000.000 зол. надвишки річно.

Для того, щоб наші селянські курки досягнули такої продукції, треба нам насамперед дати селянам змогу набути дешево добрий матеріал, а далі піднести культуру плекання дробу. Це друге пішло би дуже легко, бо селяни з широким цікавляться дуже годівлею дробу. (На це доказом хочби те, що на території, заселеній українцями, є около 50 проц. дробу від Польщі). Однак, на жаль, селяни не мають джерел, де могли би набути добірний, а не дорогий матеріал.

Щоби в тім напрямку прийти з помічю нашої селянства, повинні ми заложити:

1) Одну центральну, краєву, родоводову й годівельну фарму (в Німеччині є таких державних годівельних інститутів понад 10, а в З. Державах Ам. Америки кільканацять, і лише завдяки їм культура хову курей в останніх роках сильно розвинулася), де не тільки плекалося би розвинутий і високоякісний дріб, але де також би нагоду повітові організатори й інструктори годівлі дробу здобути науку та практику.

2) Заложити у кожному повіті одну репродукційну фарму, що обслуговувала би даний повіт, а рівночасно в тих фармах селянська молодь могла би вчитися плекати дріб.

На мій погляд найраціональніше було би мати одну центральну кооперативу з відокремленими філіями по повітах. При нинішній стані нашої різничої культури дуже багато важко приступити у члени такої кооперативи, як тоді, як будуть бачити, що вже „щось“ з кооператива вже працює і що добрий матеріал можна набути, але під умовиною кооператива. Тут постає таке брудне коло: охочі кандидатів на членів є доволі, але всі члени, щоб вжити, „щось“ було. А почати не можна, бо нема відповідної кількості членів і тимсамим капіталу. Щоби рушити справу з мертвої точки, треба конче чи то інституції чи то одиниці (у шасливіших народів робить це держава), що таке кооперативне підприємство на початок фінансувала би, з тим, що її капітал мав би найдалі до кількох літ вернутися з угодів. До того часу мала би та інституція чи приватна особа, чи то сама чи через свого відпоручника, право контролю.

В першій році створили би ми, очевидно, лише одну центральну фарму, що була би чи в околиці Львова, чи розбудували би ми відповідно існуючу вже кооп. „Годівля Дробу“ в Станіславоці. На кожний випадок така фарма повинна бути в місцевості, де є почта й залізнична станція, а також де є електричний ток, бо модерні вилягарні (інкубатори) мусять з неї користатися.

Для такої фарми в першу чергу треба покласти кося. Коли приймемо, що така центральна фарма мусила би мати 1000 курок і коли рахуємо на 1 курку 20 м.² вибігу (по н. х. з другого рік на зміну), то бачимо, що для старих курей треба 20.000 м.² або 2 га поля. Для виховування молодих, по кілька тисяч на рік, треба около 3 га. Отже разом для старих треба 5 га поля. Воно може коштувати 700—2.000 зол. га, залежно від місця, або 10.000 зол. Курники, вилягарні, внутрішнє улаштування (без інкубатора) й помешкання для управителя буде коштувати коло 7.000 зол. Моторний інкубатор доброї марки на 100 яєць — 4.000 зол. До тої першої фарми мусимо купити розпалювальний матеріал від чу-

жих людей по дорогій ціні, і так: щоб мати 1000 курок (разом з відповідною кількістю когутів), треба купити бодай 2.700 одиоційних курят (страпа при вихові буде около 20%, з решти половина буде когутів, які частинна відпадає як непродуктивні до дальшої годівлі матеріал). Такі курята вчасною весною з добірних, родоводових станиць будуть коштувати около 2 зол. штука або 2.700 курят — разом 5.400 зол. (Можна дістати й по 40 сот. штуку, але таких не варто брати під увагу для родоводової фарми, бо вони ніколи не принесуть відповідної користі). З огляду на те, що це добірний матеріал, мусимо виховувати не лише курочки, але також когутів аж до їх зрілості, себто около 200 днів, а це коштуватиме разом з обслугою около 2 сот. денно від штуки або 4 зол. від штуки за 200 днів. 2.700 курят менше 20 проц. втрати, що є на початку, це 2.160 курят по 4 зол., себто 8.640 зол. Разом з ціною купна — 14.040 зол. Когути будемо продавати як расові по 5 зол. або за 100 когутів 5.000 зол. Яких 100 курок піде на мясо по 2,5 зол., що дає 250. Отже 1.000 курок (6-ти місячних) буде нас коштувати (14.040—250=8.790) 8.790 зол. або майже по дев'ять зол. курка. Думаю, що за ті гроші можемо дістати з першорядних годівель готові молоді кури (можна дістати й по 3—4 зол., але це не є повновартісний матеріал; з них міг би бути матеріал шойно по кількох поколіннях доброго селекціонування). Разом видатки на заложення центральної фарми будуть (при купні поля):

поле	10.000 зол.
будинки й урядження	7.000 „
інкубатор	4.000 „
1000 курок	9.000 „
Разом	30.000 зол.

Очевидно, що ми не мусимо купувати відразу поля (і ту есентуальність беру під увагу), лише можемо винаймати деє існуюче господарство враз із будинками. Тоді видаток на створення фарми зменшиться на яких 15.000 зол. і був би 15.000 зол. Це були би кошти до того часу, заки фарма не почала би приносити доходів і вдержувати себе сама.

Кошти уладження повітових фарм, що прийдуть поступенно в дальших роках, будуть очевидно багато нижчі, бо в першій мірі до такої фарми треба тільки 500 курей (відповідно менше на інші видатки), а матеріал буде з центральної фарми по багато дешевший ціні.

Задачею таких фарм було би доставляти селянам не тільки яйця й одиоційні курята, але в першій мірі 3—4 місячні курочки, очевидно, по добрих несучках і дешевій ціні, що при масовій продукції можна дуже легко досягнути.

Тут мушу кількома словами згадати, чому, на мою гадку, повинні ми дати селянам найрадіше 3—4 місячні курочки, а не яйця або одиоційні курята:

1) Найбільше помилок робиться при вихові малих курят, тимбільше, що добрі зчові несучки мусять бути з березня або квітня, коли ще є мало сонця і на дворі їм за зимно. Через те виходять великі втрати, а потім нарікання на расу або на джерело, що з нього курята походять.

2) З народньо-господарського погляду це дуже нееконімічно, що кількості тисяч наших господаринь витрачає час та енергію на невміле (з великими втратами) виховання кількох курят, коли фарма може це зробити фахово і в ефекті дешевше.

Нижче подаю приблизну калькуляцію на 1000 курок. Точної калькуляції не можна подати, бо ціни на корми й на яйця змінні; подібно зрештою як хитання валюти.

Приймаючи, що фарма має 1000 курок, мусимо взяти під увагу в калькуляції, що 500 є молодих (т. зв. одиорічних) і 500 старих (дворічних). Це буде шойно почавши від другого року. 500 молодих добірних курок мусять знести в році пересічно по 180 яєць. Рахуючи одио яйце по 6 сот. пересічно, дістанемо від одиої курки 10.80 зол. річно, або від 500 курей 5.400 зол. 500 старих курей знесе пересічно по 140 яєць, з чого около 80 треба буде продати як яйця конкурсній ціні по пересічній ціні 6 сот., або за рік 4.80 зол., а 60 яєць як розплідок по 20 сот. (ціна дуже низка як на вчасну весну), себто 12 зол. за рік. Отже разом від старої курки дістанемо річно 16.80 зол., або від 500 курок — 8.400 зол. Разом молоді і старі кури принесуть 13.800 зол.

Удержання одиої курки, як показують мої дворічні точні записки, коштує 18 сот. денно або за рік 6.57 зол. Удержання 1000 курей коштує річно 6.570 зол.

СПИСОК управнених до участі В першому і другому Льосуванні „ДІЛА“

(Надіслана передплата за час до кінця червня ц. р.)

571. М-р І. Ворона. 572. Петро Сивилук. 573. Волод. Любинець. 574. Волод. Левицький, нотар. 575. о. Іларій Олянович. 576. о. Ростислав Шумило. 577. Олександр Косик. 578. д-р Євген Стефанюк. 579. Олекс. Бриттан. 580. Омелян Назаревич. 581. о. Іван Косовицький. 582. Юлія Шуркова. 583. Степан Шикун. 584. Ростислав Рудницький. 585. Тимофій Федевич. 586. д-р Петро Войтович. 587. Лев Степан Шур. 588. К. Ярошевич (Молочаря). 589. Йосиф Максимук. 590. М. Зятюк. 591. Проф. Олекс. Грицишин. 592. Святослав Шматера. 593. Інж. Дмитро Форвальчик. 594. Роман Смал Стоцький. 595. Іван Локач. 596. д-р Євген Каранович. 597. Кирило Закшевський. 598. Марія Стадницька. 599. д-р Лев Хоминський. 600. Клим Смулка. 601. Микола Чеботарів. 602. Юліан Буцманюк. 603. Інж. Микола Ермолаїв. 604. Інж. Андрій Чеме-рис. 605. Михайло Дичкевич. 606. Дмитро Ста-цишин. 607. д-р Микола Стадник. 608. д-р Яким Ярема. 609. о. Василь Боліновський. 610. о. Віктор Чорний. 611. Осип Янович. 612. Зінаїда Шевченко. 613. Осип Зятюк. 614. Атанасій Соло-ницька. 615. д-р Осип Даядів. 616. М. Борщ. 617. о. Лев Юрчинський. 618. Михайло Семкович. 619. Роман Косар. 620. Віктор Петрикевич. 621. Микола Войцховський. 622. Василь Лонич. 623. Михайло Чапранський. 624. Василь Оробець. 625. о. Петро Мельничук. 626. д-р Дмитро Селепей. 627. Василь Сохачький. 628. о. Маріяв Клодін-ський. 629. Стефанія Нападівич. 630. Андрій Терпиляк. 631. д-р Ярослав Дудкевич. 632. Проф. Волод. Костецький. 633. д-р Август Заду-рович. 634. д-р Степан Конюшник. 635. проф. Ни-кифор Даниш. 636. Михайло Задорожний. 637. д-р Михайло Муринюк. 638. Іван Паламар. 639. Дмитро Пеленський. 640. о. Петро Мазяр. 641. о. Євген Ломницький. 642. Олекс. Голейко.

(Дальшій виказ в чергових числах.)

Зиску буде (13.800 — 6.570 = 7.230) 7.230 зол. Туди належить ще калькуляція інкубатора й вихову молодих курят. Однак щоб статті не обчислювати, подаю, що на підставі моїх обчислень інкубатор мусить дати 500 зол., а вихів 4.000—5.000 молодих курят 2.000 зол. зиску в році.

Можна би ще подати багато додаткових калькуляцій (вихів свого молоднику, продаж старих курей, рух інкубатора в зимі, улаження конкурсів несності і т. д.).

Разом зиск брутто буде (7.230 зол. з курей 500 зол. з інкубатора, 2.000 зол. з вихову молодих) 9.230 зол. Від того мусимо відняти 10 проц. як амортизацію від вложений 15.000 зол. (при винаймі поля) або 1.500 зол. Лишається на резервовий фонд, адміністрацію і податки 8.230 зол.

Я свідомий, що та калькуляція не зовсім повна, але в часописній статті з обмеженим місцем годі все взяти під увагу. З другої сторони я в калькуляції подав з розумом низькі ціни розплідових яєць, а це тому, щоб уможливити набути расові яйця для широких верств. Для орієнтації подаю, що розплідове родоводове яйце коштує в добрім джерелі на весну (такі входять під увагу) около 30—50 сотиків.

До кількох літ могли би ми покрити край сіткою таких фарм. З калькуляції бачимо, що такі фарми є не тільки самовистарчальні, рентовні і дадуть багатьом людям удержання, але що у висліді відчує ту діяльність навіть найменше селянське господарство.

Довгі роки працював я в промислі, й то тяжкому, але мушу заявити, що не знаю галузи промислу, яка при таким малім вкладі могла би принести для всього населення такий величезний зиск, бо згаданих на початку 80 мільонів зол.

Інк. Кость Котецький.

Майдан п. Боднарів (р. Bednarów).

НАЙКРАЩІ ВОВНЯНІ МАТЕРІАЛИ

на шкільні мундари, костюми, мужеські убрання та всякі шовки
З МАГАЗИНУ НОВИН „ТЕКСТИЛЬ“ — Ст. Залеска
вул. Галицька ч. 18.

Подвійне льосування премій для передплатників „Діла”.

Виказ премій першої групи.

- ПОДОРОЖ** залізницею і кораблем враз з удержанням, білет першої класи, на трасі: залізницею Львів — Констанца, опісля кораблем через Чорне Море — Константинополь — Море Мармара — Дарданелі — Егейське Море — довкола Малої Азії — Яффу (Палестина) — Гаїфу — Піреус і назад до Львова. Білет тої їзди коштує зол. 1.055. Подорож відбудеться в літній порі. Прогульку уладжує ПОЛЬСЬКЕ ТРАНСАТЛАНТИЙСЬКЕ КОРАБЕЛЬНЕ Т-ВО **ЛІНІЯ ГДИНЯ--АМЕРИКА**.
- Машина до шиття**, ніжна, т. зв. 15 K 26 з гарнітуром світової фабрики **Singer Sewing Machine Company**, вартості зол. 515. — Машину можна оглядати у Львівському Відділі тої фірми при вул. АКАДЕМІЧНИЙ ч. 2. (каменниця готелю Жоржа).
- Синій лис**, або жіноче чи мужеське футро до вибору, вартості зол. 500 від фірми: **ЮЛІАН ГЛУШЕВСЬКИЙ**, площа КАПІТУЛЬНА ч. 3. І пов.
- Англійський сервіс Weswood** на 12 осіб 123 штук посуду марки THE PONTRACINA, JOHNSON BROS. ENGLAND вартості зол. 440 — закуплений у фірмі: **ОЛЕКСАНДЕР ОНИСЬКО**. — Склад порцеляни і скла. — Львів, вулиця Галицька ч. 20.
- Українська Загальна Енциклопедія**, — 3 томнi оправлені в шкіру. Вартість зол. 270.
- Лікування**, одномісячне, першої класи (сірка, газ, боровина) в сезоні для двох осіб у мінеральну му живці ЧЕРЧЕ. — В лікування входять купелі, лікарська опіка, мешкання і адміністративні оплати. Вартість зол. 25.
- Умеблювання вартості зол. 200**, до вибору, або на замовлення у фірмі: Перша українська артистично-столярська робітня — **ТИМОЧКО І ГАЛЬОВ**. — Львів, вул. Коперника ч. 54.
- Кафлева піч або кухня**, у довільній красці, вартості зол. 200. Виконання переважно фірма: **МИХАЙЛО ГАЛІБЕИ**, склад кафлевих печей і кухонь. — Львів, вул. Петра Скарги ч. 5.
- Дві Ковдри**, адамашкові на вовні, закуплені у фірмі: **Р. ВАНК**, Львів, Марійська площа ч. 4. Вартість зол. 150.
- Швейцарський годинник**, мужеський, німецький, світової марки **LONGINES**, закуплений у фірмі: **А. ШІПЕР**, Львів, Ринок ч. 32. — Вартість зол. 100.
- Шкірки на футро** вартості зол. 150, до вибору у фірмі Промислово Торговельна Спілка „Хронік”. — Львів, вул. Руська ч. 20.
- ВЗУТТЯ** мужеське, жіноче, дитяче, вартості зол. 100, до довільного вибору або на замовлення у фірмі: **І. ЧОРНИЙ І О. БЕРЯК**, Львів, вул. Руська ч. 3.

В льосуванні цієї групи братимуть участь ті передплатники, які вирівнюють залежності і вносять передплату згорн за час до кінця червня ц. р., а теж читачі, які хоча досі не були передплатниками, але вносять передплату на повний період.

ЛЬОСУВАННЯ

Відбудеться в дні 23. ц. м. в год. 6-тій вековорон у деміаці Видавничої Спілки „Діло”.

Речинець зголошень продовжується до дня 20. ц. м.

Прізвища управнених до участі в льосуванні подаємо на сторінках „Діла”.

Виказ премій другої групи:

- Радіо-Приймач Батерійний Новий удосконалений** „ЧАРКА В” PHILIPS — із голосником у середині і 4-ма лампками „MINIWATT”. Виробу фабрики: **POLSKIE ZAKŁADY PHILIPS, Warszawa, Karolkowa 36/44**. Вартість зол. 235.
- Килим, прегарний**, проткту арт. Петра Холодного, вартості зол. 190. Килим закуплений у фірмі: **ГУЦУЛЬСЬКЕ МИСТЕЦТВО**, Косів коло Коломиї.
- Туалетка з дзеркалом для пань** — гуцульського мистецького виробу, — вартості зол. 180 — закуплена у фірмі: **Торговельно-Промисловий Дім „Достава”**, Львів, вул. Домініканська ч. 12.
- Чаю найліпшого два кг. і Кави найліпшої два кг.** вартості зол. 100. Товар доставить фірма: **Перше Варшавське Імпортерське Т-во „E. W. I. S.”** Дир. С. Воршав, Лешно 1.

17. Подорож кораблем з Гдині до Стокгольму.

Слідуючі премії оголошено в довшій числах „Діла”.

Речинець випаду днів 2-го серія ц. р. Подорож закуплене у фірмі **ПОЛЬСЬКЕ БЮРО ПОДОРОЖЕЙ ФРАНКОПЛЬ**, Варшава, Мазовецька ч. 9.

Участь у льосуванні 2-гої групи братимуть:

- Учасники льосування першої групи, себто всі ті, які вирівнюють залежності і вносять передплату згорн за час до кінця червня ц. р.
  - Ті передплатники, які вирівнюють залежності і вносять перед льосуванням бажу передплату.
  - Читачі й установи, які досі не були передплатниками, однак перед льосуванням вносять бажу передплату і зобов'язуються бути постійними передплатниками „Діла”.
- В цей спосіб передплатники, які вносять передплату згорн за час до кінця червня ц. р., братимуть участь у льосуванні обох груп премій, а точні місця передплатників тільки в другій групі премій.
- Оба льосування відбудуться припідно і ввечері. Передплатники матимуть право бути присутніми на актах призначення. Сподіваємося, що наші Вп. Передплатники і Читачі опийть як слід важливість нашого конкурсу і вчасною вплатою передплати рішать про свою участь у льосуванні цінно гарних і дуже цінних премій. Очікуємо теж дальших зголошень.

По широкому світі.

— На Севастопольському бульварі в Парижі встановили нарисний застріляний італійського емігранта, д-ра Франко Кларіті, члена управи італійської соціалістичної партії.

— Польський сойм ратифікував австрійсько-польську, польсько-естонську і дансько-данську угоду про торговельні умови.

— На просторах азовського моря Берлінгер має повеліти заходом голландського уряду копіювати для життя мігрантів в Німеччину, які не розходяться, поки відбудуть до Північної, хайборосованій землі.

— Австрійський уряд оголошив розпорядок, на основі якого судування прих. підприємств, засуджені на протидіювати діяльність, чарування усунути з посади.

— Міжнародна Рада в порожній і Радомі, встановили застосувати також Радомі в якійсь формі паритет.

— Чехословенський уряд у встановив чини змисли до 1934 року і встановив чини змисли до 1934 року.

— У французькому соціалістичному журналі зазначено, що встановлено нові закони, які встановлюють нові закони, які встановлюють нові закони.

НИНІ!

ПРЕМІЄРА
„Заїзд під Білим Конем“

Чергова конференція Унії Товариств для Ліги Націй.

Остання сесія Унії відбулася в Брюсселі минулого при співучасті численних національних делегацій, але пройшла швидко темпом, звичайним для міжнародних конференцій. Під опікою Унії Товариств відбулися 15—17 лютого ще й Міжнародна Конференція для Оборони Миру.

Українське Т-во Прихильників Ліги Націй представило на сесії Унії Ю. Яковлів. 12. лютого відбулися засідання постійної юридично-політичної комісії, що було присвячене дискусіям над проектом резолюції Французької Федерації для реформи Ліги Націй; представив його і боровив проф. Косен, делегат Сімака-а.

Цей проект ліквідації кризи Ліги Націй покладе на розбудову універсальності та підсилення її в разі неможливості її органів. Основною метою є перетворити сучасний пакт Л. Н. у міжнародний, який би, між іншим, уможливив і вступ до Ліги Націй Радянського Союзу та його нового союзника — Злучених Штатів Америки.

Більшості як і лік — це гасло знайшло відгук у деяких делегатів, і вони у своїх промовках висловилися за це на заяві Молотова та Літвінова, які висловлювалися вже на вступному засіданні Ліги Націй.

Засідання комісії закінчилося проектом грузинського делегата п. Гвазавого, якого резолюція прочитана голова комісії п. Лімбург. Резолюція просить Унію звернути увагу Ліги Н. на справу Грузії, щоб у часі, коли СРСР подасть прохання про свій вступ до Л. Н., Ліга могла допомогти відновити порушеної Совітами незалежності Грузії. Далі, польський делегат п. Отронський виступив з заявою, що приймати подібну резолюцію було б недоцільно в часі, коли СРСР має ввійти до Л. Н.

Після цього мав слово український представник і заявив, що Українське Т-во приєднується до грузинського внесення й рішуче його підтримує, бо становище поневоленої Москвою України є однакове зі становищем Грузії.

Грузинське домагання поставили на порядку денний літньої сесії комісії.

Другого дня відбулася сесія 2-ої постійної комісії національних меншин, що головню була присвячена дискусіям над працями останньої сесії Л. Н. в справах нац. меншин. За винятком лише деяких делегатів, всі промовці були глибоко невдоволені тими працями, порівнюючи їх до млини, що все працює, а борошна не дає.

НЕ ЗАБУДЬТЕ ПРИГАДАТИ СЕБЕ КУПУЮЧИЙ ПУБЛИЦІ.

Австрійський уряд заперечує.

Австрійський уряд заперечив донесення деяких часописів, що в Римі відбувається зустріч між Дольфусом з німецьким віцеканцлером Гінсеном. Так само неправдиві є вістки про конференцію легітимістів, яка мали би відбутися в Парижі зі з'їзду мальтанських кавалерів. На той

з'їзд прибуде коло 3.000 учасників зі всіх держав, а між ними знайдуться очевидно й легітимісти. Однак на дев'ятому порядку не знаходиться зовсім справа габсбурзька, бо конференція буде присвячена тільки господарським справам.

Інвалідські ренти для українців.

ВАРШАВА, 13. 3. ПАТ. У Вістнику державних законів з дня 7. ц. м. ч. 18. появилася розпорядок до арт. 69 закону з дня 17. жовтня 1933 р. про інвалідське забезпечення. Розпорядок торкається інвалідів українців, що отримали на здоров'я наслідком участі в укра-

їнських відділах, що боролися з польськими відділами в часі від 1. листопада 1918. ро 1. червня 1919. Компетентна влада зобов'язана приймати згодошення до інвалідських рент та устійнити процедуру в тих справах.

ТВІР без якого безвартісна
кожна бібліотека
і кожна читальня — це
Українська Загальна Енциклопедія

Замирення Данцігу з Польщею.

ДАНЦИГ, 13. 3. ПАТ. Провідник націонал-соціалістичної партії в Данцігу Форстер в промові, виголошеній у Гановері, заявив м. ін., що в Данцігу німецький фронт праці обіймає 100 тисяч осіб, націонал-соц. партія має 5.000 членів, а гітлерівські бойовики нараховують 20.000 людей. Ті факти, на думку Форстера, найкращим доказом, що Данціг залишився німецьким. Однак данцігські німці мусіли з konieczности погодитися з Польщею і старалися зліквідувати всі спірні справи мирним шляхом. Наслідком того розбіжності думок між Польщею і Данцігом сьогодні виривані не за посередництвом Союзу Народів, але шляхом спільної дискусії.

Виборчі протести.

Найвищий суд у Варшаві розглядав 12. ц. м. протести проти соймових виборів в окрузі Перемішль, Доброміль, Сянік, Березів і Коросно. Після переведення розправи суд заповів оголошення рішення в дні 26. ц. м. З тієї округи вибрано: 4 послів з ББ, 1 з Укр. Клубу (д-р В. Загайкевич) і 1 з клубу поль. селянських послів. Визначено на 4. березня ц. р. розправу протестів з округи ч. 50 (Львів місто) відложено.

ВСЯКОГО РОДА МАТЕРІАЛИ ВОВНЯНІ — ТА ІНШІ
найдешевше в текстильному магазині
„ТАНИЙ СКЛЕП“ — 3. ЗАЛЕСКИЙ, ЛЬВІВ,
ГАЛИЦЬКА 8.

Процес за церкву.

Пинська рим.-кат. курія заповідала свого часу польський православний консистор за зворот церкви і церковної землі в селі Лохва пов. Лунинець. Окружний суд у Пинську станув по стороні позовника, однак речник православного консистора відкликався до апеляційного суду у Вильні, який ухвалив прилюдно окружного суду і справу зліквідував. Церква залишилася в руках православних.

ЕЛЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 15. БЕРЕЗНЯ 1934.

М. ВОЗНЯК.

Перший вірш

на честь кирилометодіївців і його автор.

У 4 ч. з 20. вересня 1848 р. приніс „Дневник русский“ такий вірш (транскрибую з латинки):

МУЧЕНИКАМ ВОЛЬНОСТИ З Р. 1847.

Якогож так важко Україна плаче?
Що орли сумно голосять в вишині?
Якогож так важко Україна плаче,
Якогож так важко Україна плаче.

Види і сім'ї сльози! а з Харкова міста
Жалю стоним вітер степам дзвонить
З Харкова шляхом кибинок зо тріста
Діти, очима десь на північ гонить.

Ой, думало було, щоби не родився
той, кого має цар дістати в руки,
Для кого світлом сибірська темниця,
Ланцюг одержав, відпочинок муки.

Ой, як ви браття, в далекій чужині
Нам віки має загнати,
Зажай сльозами, ой! по Україні
Під кнутом, а путях жити і конати.

Але щастини той, хто за свободу
За вільність братів перетерпить муки!
Пам'ятка того від роду до роду,
А сльози їм споминать внуки.

Вір, що будить силу на могилах,
Орда, що гостить за хмарою в вишині,
Соня й дуброви і Дніпрові хвилі
Далі того пісню дзвонять в Україні.

І в нас, браття, і о ваших ділах,
Ой, ніде так далеко край світа:
Там Україна недужа на силах,
Вона в путах, мракком увопита.

Вже умирала в московській неволі,
Забули діти батьків славі діла;
Ви пригадали літа ліпшої долі
І з хмар і мраків зоря засвітила.

Хоть не пощастив Бог ваші початки,
Ще над степами лютий ворон краче,
Ваші бють стони з підземель Камчатки
І Україна плаче, гірко плаче!

Але на щастя той плач Україні!
Сльоза неволі пута проїдає...
Низом ще хмарно, але там в вишині
Ясно і красно зірниця світає!

О! вже не довго! З нужди і сорому
Знов Україна встане величава!
На чотири вітри у розголос грому
Загуде світу: слава! слава! слава!

Під віршем стоять ініціали Г. И. (Н. Я.) і додана редакційна примітка, що цю „прекрасную поезію“ надіслано їй з російського Поділля. Редакція сподівалася, що автор далі за допомогою „Дневника“ своїми віршованими й прозовими писаннями, тим більше, що „насе дуже обходиться доля наших братів у Поділля, Волині і на Україні“.

Крім вірша на честь мучеників із 1847 р. надрукував той самий автор у 7 ч. „Дневника русского“ з 11. жовтня поезію „Думка в степах“, підписавшись ініціалами Г. Я. До поезії додана примітка, що довідавшись про „харківську змову“, сказав цар Микола: „Они хохлы, я с ними улажу“. Тут і пояснено, що слова пониження: хохлы (чубаті) й чернь дістаються нам часто від москалів“.

У степах, на роздоріжжі снить могила миль сон про Запоріжжя,
О преславних війнах давних,
О бунчуках красивих,
О днях волі, добрій долі,
Атаманах ясных.

Синіє степ, а вітер дзвонить стару думку й гонить хмари над степами.

Як на чари, якісь мари
В хмарах з вітром гонять.

Бунчук віє, степ ясний,
Списи, шаблі дзвонять...
Ближче... ближче... ой! ясніше!
Хтож вас не пізнає?!...
В гробах тіло, — дух, де мило.
По степах гуляє...

Сумують отамани й осавули, бо
Внукам жити тяжко.

Бунчук красивий, ангел ясний,
Пішли в чужі руки,
Гірка доля, кнут, неволя,
І сльози і муки!

На Дніпрі не гуляє чайка.

Не так було здавлен-давня,
Україна була слава,
Весело в степах,
Москаль дрижав. З Віндобою
До нас ішли на поклони,
Коли скопив страх.

Колись були врожаї, нарід не знав лиха царів,
а німця знав тільки з того, що в коршмі при дорозі дурив народ, продаючи шпильки.
Нині! — вперся москаль дикий,
Від півночі гудуть крики:

„Ваш Бог государь!
Вы хохлы, вы чернь без роду!“
Три слова життям народу:
Кнут, указ і цар!

І над Сяном снить могила сон про кращу долю.

О народі, о свободі,
Батьків мові милій.

Божий ангел, що сторожив могилу на полі,
промовив промовне слово:

„Русь встане з неволі!“

О, Русь встане, громом гряне!...

Кому вільність мила?!

Ми з ляхами! Ляхи з нами!

І в прах вража сила!

Засяє Русь преславна

Русинів ділами...

Світ голосить: „честь народу

Слава павшим за свободу!“

Русь кинься: Бог з нами.

(Продовження буде.)

Ф. Ожеховський Найбільший вибір. — Найнижчі ціни.
Львів, Ринок ч. 29.
7153 13—180 Телефон 25-55.

— Українські справи в англійській літературі.
В англійському місячнику „Найтінгейл Сервіс“
(дев'ятнадцяте століття) появилася водичка слів:

— **Нові смертюрні.** Від 1 квітня ц. р. державні смертюрні будуть побирати смертюрну на основі нового виміру й обчислення. Як відшкодування за мекановий додаток смертюрні дістануть 10 проц. від своєї смертюрні. За основну смертюрну зважалося засадничі податки, регуляційний додаток, зате вчинялися до смертюрні економічний додаток.

РИГА, 13. ІІІ. ПАТ. З Таліна повідомляють,

— Студенти-морфіністи. У Снятині арештували студ. мед. Фрідмана й Лімбаха з Черновців, що члужили до великої банли, яка пачувалася

що надзвичайний стан проголошено в Естонії після засідання ради міністрів, що тривало ввечері декілька годин. Уряд мав відійти, що б. комбатанти підготували вночі з понеділка на вівторок державний замах і вирішив видати окремі розпорядки, що спараліжували цю акцію. Новоіменований начальник вояд армії, ген. Ляйдонер, — це відомий народний герой Естонії. На основі розпорядку ген. Ляйдонер наказав зліквідувати союзи б. комбатантів та організації, що з ними співпрацювали. Закрили теж друкарню союзу комбатантів у Таліні, а в ряді міст на провінції перевела влада ревізії й арешти серед діяльних членів союзу.

ТОКІО, 13. 3. ПАТ. З залоз торпедника Томотсура, що складалася вбільшості з рекрутів, вирятували 3 моряків, яких найшли на воді. Вони заявили, що 8 їх товаришів, які замкнулися в коморі машин, живі. Рятункові відділи пробрили дно, щоб доставити їм повітря. Катастрофа викликала в колах морських знавців велике враження, бо таких торпедників мали вибухувати в Японії ще 16.

з Праги до ріжвих країн морфіну, якраз в менті, коли з її транспортом хотіли вони просмикнутись до Черновців.

— Зловживання військових підстаршин. У військовій суді в Перемишлі розпочалася розправа проти Павла Свїдра, вахмістра з 20 п'яти років у Рясеві, за різні зловживання на шкоду державного скарбу. Свїдер, що був рахунковим підстаршиною, предкладав платникам свого полку до виплати сфальшовані списки вояків, яким належалося харчове, далі за держав собі харчове, яке йому не належалося, а також вставляв до списків фікційні назвища. Це перша розправа з низки розписаних нині цей місяць розправ проти підстаршин згаданого полку за зловживання.

— За білоруський гімн. В Новгородку відбувся 16. лютого ц. р. процес проти 11 білоруських учеників за зобиття польських учеників, які не пошанували належно білоруського національного гімну. Суд присудив трьох з них на в'язницю по два з половиною років, а решту по одному рокові в'язниці.

— Польське осадництво на Білорусі. „Дзєнік Віленський“ ч. 11/34 пише: „У варшавських громадянських колах зродилася думка про нове осадництво в нашому краю (цебто Білорусі), але вже не військових, а безробітних. Найважливіше, що ці осадники мають відіграти роль культурних агітаторів, які просвічувалиб малокультурних білоруських селян“. Проект передбачує насаджування оцих „носіїв культури“ групами: по кілька десятків разом, а потім, „щоби вони могли легше встоятись перед неприємливими настроями місцевого населення“.

— За хабарництво. Перед окружним судом у Варшаві розпочався процес Яна Яновського, директора Бюро державних позичок та кількох посередників під замітом, що брали хабарі від клієнтів при затяганні позичок. Хто не дав хабара, тому проволікали справу в безконечність. До розправи, що попреває вісім днів, викликані 90 свідків.

— Смерть адвоката в суді. В салі розправ окружного суду в Луцьку адвокат Антін В. новський з Володимира підчас виголошуваня промови почав нагло заточуватися, аж врешта впав непритомний на землю. Прикликаний лікар ствердив смерть від удару серця. Тіло побіжчика відставлено до трупарні місцевого шпиталю.

— Монстр-процес у Крем'янці. В найближчому часі розпочнеться в Крем'янці на виїзді сесія рівненського окружного суду величезного процесу 67 комуністів, що походять з повітів дубенського, крем'янецького й здолубунівського та з Галичини. Провідниками цієї групи комуністів були жиди та українці.

— Лікарі Дубенщини забезпечуються. На зборах лікарів дубенського району, що відбулися недавно в Дубні, рішено, що дубенським пов. є досить забезпечений лікарськими силами, тому постановили оголосити в „Спол. Ле. Новінах“ заклик до лікарів не осідати на терен дубенського пов. Ця постанова зовсім не віповідає дійсності й хіба має на меті тільки забезпечити собі заробітки.

— Незвичайна смерть конекрада. В селі Тарисках на Поліссі селянинові Козаченку вкрали зі стаї коня. Сина Козаченка Петю з

— Ще один полонений з Росії. До Штетена
був на днях німецький вояк, що в часі сві-

— Залізничні знижки для чужинців в Німеччині. Дирекція німецьких залізниць рішила давати всім чужинцям, що їдуть до Німеччини найменше на 7 днів, залізничну знижку на 25% на час подорожі по цілій Німеччині. Через та

варто тепер їхати до Німеччини, щоб отримати, як вона виглядає при новому режимі. Для всіх тих, що у вересні прийдуть на страсти до Оберамергав, дають знижку на 33 проц. Для таких подорожніх будуть відповідно знижені оплати за мешкання в часі їхнього pobytu.

Закордонний спорт

Будапешт. Мистецтво: Гунгарія — Уйпешті 1 : 3; Ференцварош — Шегед 4 : 3; III. округ — Агінс 3 : 2; Неметсі — Фабус 1 : 1; Будаї — Кішпешті 2 : 0; Бочкаї — Сомогі 6 : 0. — У таблиці веде Ференцварош (26 пунктів) перед Уйпешті (25) і Бочкаї (23).

Нові книжки й журнали.

СВІТ ДИТИНИ ч. 7, березень 1934. 25 сторінок
поезій, казок і забав.